

Viðmerkingar:

Vælfæðarsamfélagið

Tey flestu á mínum aldri hava tikið undir við teimum norðurlöndsku vælfæðarskipanum, sum hava verið, meira ella minni, og hugmyndin av hesum samfélag er óbroytt í huganum, men veruleikin er langt síðan farn frá hesi hugmynd, hvussu eftirfarandi hon so enn var. Sjálvandi vil onkur svara, vit høvdu 1992, tá alt fór fyrri bakka. Nakað fór fyrri bakka, og nakað nýtt kom undan kavi, men nú hugsi eg ikki bara um okkum. Alt broytt, ikki minst mann-skipanir.

At vælfæðarsamfélagið er broytt, ikki minst í Danmark, hevur tú kunnað lisið um leingi.

Nókur góvu Schlüter skyldina, meðan fleiri vísu á, at allar broytingarnar komu við tí floyni av lóg-arbroytingum, ið komu inn yvir Danmark úr ES. Fólka-tíngið staðfesti tær gleðiligt, eisini javnaðarflokkurin. (Danski javnaðarflokkurin fekk Danmark inn í ES).

Hóast danski javnaðarflokkurin gekk fram tey 10 árinu Schlüter sat, og hevði nógv skilgott á skránni, komu tær ikki til valdið. Hvat var so at gera? Jú, menn gjørdur uppreistur inn-anflokka fyrri at fáa ein nýggjan formann. Tíðin kravdi tað, var sagt.

Javnaðarflokkurin skuldi broystast. Nærkast miðjuni. Verða ein rundur flokkur, og nýggi formaðurin, sum onkur við tað sama skýrði „uld i mund“, var trillrundur, men eitt var ektað við hon-

um. Hann var arbeðarason-ur frá Esbjerg, og harafturat átti hann eina gamla móður á einum ellisheimi, sum hann kundi vitja av og á, tá ið ástøð. Eisini fekk hann eina nýggja baruliga konu. Væl vagnaðist. Hann var valdur, og bleiv eisini for-sætisráðharri, fyrri aðru ferð við hjálp frá tí føroyska javnaðarflokkinum, gaman í.

Alt kann henda í politikk, men sum tað sær út nú, má eitt heilt ættarskifti koma í danska javnaðarflokkinum, fyrr enn hann kemur rætt-liga upp í politikk aftur.

Tú kanst nú spyrja, hvussu gingist hevur við vælfæðarskipanini, er hon broytt? Hævar Danski javnaðarflokkurin roynt at rætta kós ella broytt kós. Hvørki. Hann hevur bara fylgt við streyminum. Tosað pent og vist á sína søgu. Sum fleiri danir siga. Munurin á Nyrup og Schlüter er bara hann, at Schlüter var stuttligari, og tað hóast Nyrup júst hevur spilað seg út at vera stuttligur.

Fleiri føroyingar fylgja væl við, hvat hendir í Danmark, so hvi koma við hes-

Sjálvur stóðgaði eg á, nú eg sá bókina hjá Hanne Reintoft: »Træd varsoomt. Dansk socialpolitik ved en skillevej« (1998).

Tað fara grundleggjandi broytingar fram í Danmark og hinum Norðurlöndun-um, tí undrast tú eitt sindur, tá tú í einum blaðið las, at hetta verkfallið ikki bara var

um krónur og oyru, men fyrri at varðveita vælfæðarskipanina.

Vit hava kunnað tosa soleiðis, tí øll skiltu so nøk-unlunda, hvat meint var við, men so er ikki longur. Eitt av teimum yngri fólkunum, sum hevði staðið verkfalls-vakt á Argjum: »Eg veit ikki, hvat eg skal siga, men tað má finnast aðrir mátar at loysa hesi problemini upp«. Í Sosialinum høvdu 5 studentanæmingar eina síðuliga áheitan á báðar partar í verkfallinum, um at sleppa teimum undan aftur í ár at verða raktir av verkfalli. Tey skjött try ári, teir hava gingið í skúla, hava teir hvørt árið havt eitt sera órógvandi verkfall. Eisini í Krydd stendur nakað um verkfallið. Ein valskrivað skentiligt oddagrein eftir blaðstjóran. Eisini her hoyrast nýggir tónar.

Nógvar ymsar sosialar skipanir finnast í heiminum eisini ongar, eg havi altíð hildið, at tær norðurlöndsku vóru tær frægastu (tá máttu tær alla tíðina verjast móti misnýtslu og gerast betri, og tað gjordist ikki bara við at blaka nakað av pengum til fólki, ella byggja so og so dýr ellisheim. Og fekk onkur hjálp, ið vónandi tærvaði tað, so skuldu øll hava hjálp).

Sum eg siggi tað, var einaferð stýrt móti einum vælfæðarsamfélag, annað er heldur ikki møgult, tí í hesum fórinum kemur tú ikki á mál, men tað verður tað ikki longur.

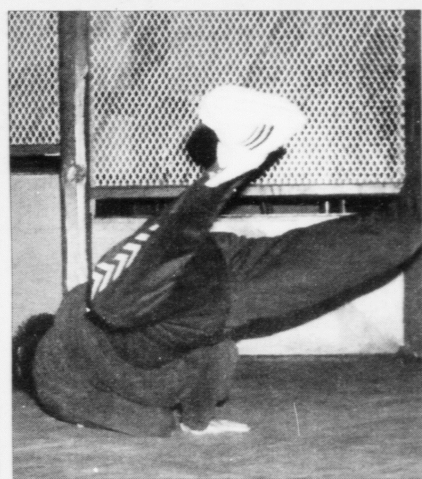

Tað er bara tað eg vil vísa á.

Nógvar heilagar kyr eru longu slaktaðar, og tað stóðar ikki her.

Vit hava verið læst fast í: eystur- vestur, alment- privat og høgra- vinstra. Hetta er søga. Tað komandi ættarlíðið verður meiri praktiskt. Teirra hugmyndir annarleiðis.

Steinbjørn B. Jacobsen
21.3.99

Rock show & dansur

Sjónleikarhúsið í Havn karmur um nógvar ymsk tiltøk fyrri allar aldursbólkar alt vikuskiftið

Skipað verður fyrri stórum Rockshow og dansi í Sjónleikarhúsinum í Havn friggjakvöldið 9. apríl kl. 23.00.

Kl. 24.00 verður dansi-show við breakdansara og dansarum.

Stóru nývni Grønt Fót Slím og Happy frá innleiðandi Prix Føroyar kappingini luttaka. Hetta eru bólkar, ið vit fara at hoyra nógvar til í framtíðini.

Framkomna ljósútgerðin í Sjónleikarhúsinum ger tað møgult, at hava stórt ljósshow bæði til dansi- og tónleikatiltøkini.

Atgongumerkir á kr. 80,00 fást til keyps við dymar.

Barna »diskotéque«
Stórt barna disco verður í Sjónleikarhúsinum í Havn leygardagin 10. apríl kl. 19.00.

DJ verða Rúni Kjær og Eyðun Egilstrøð. Ljós-

show, premiudansur, klovnar v.m. verða eisini. Nógvar vinningar verða latnir børnunum.

Atgongumerkir á kr. 20,00 eru til keyps við dymar.

»Grand Prix dansur«
Leygarkvöldið 10. apríl kl. 23.00 verður skipað fyrri stórum tónleikatiltaki í Sjónleikarhúsinum í Havn.

Hetta kann við røttum sigast at verða eitt »Meg-akvöld« í føroyskum nútíðar tónleiki, tá nógvar kendastu bólkunum frá Prix Føroyum, Taxi og Clickhaze fara at luttaka. Ljósshow, break dansari, dansi show, diskotéque við Rúna Kjær.

Kl. 24.00 verður sera forkunnugt trummu- og percussion show við Mal-ik úr Gambia.

Atgongumerkir á kr. 100,00 fást til keyps við dymar.

Fyrstu loyvini til oljuboring tíðliga á sumri ár 2000

JAN MULLER

Arbeðssteðgurin í Føroyum og stóðan í Serbia hava úttan iva gjørt sitt til, at eingin marknaavtala varð undirskrivað millum Føroyar og Bretland fyrri páskir. Tað hevur annars ligið í kortinum, at ein avtala helst skuldi undirskrivað seinnu helvt av mars fyrri harvið at fáa avtaluna ígjøgnum løgtingið, fólkatíngið og bretska parlamentið, aðrenn tað lifir ov nógvar út á várið. Tað hevur stóran týdning fyrri l. útjóðingina á føroyskum øki, at marknaavtalan kemur uppá pláss um ikki alt ov langa tíð.

Herfyrri vóru føroysku umboðini hjá fleiri av oljufølgnum, sum arbeða á føroyskum øki, saman á kunnandi fundi á Hotel Hafnia. Har fingu umboðini m.a. eina frágreiðing frá leiðaranum á Oljumála-deildini. Heralvi Joensen um gondina og komandi

tíðarættlanina.

Heralvi Joensen segði seg vóna, at marknaavtalan við bretar fór at verða undirskrivað einaferð í apríl. Hann metti, at uppskott til l. útjóðing kann verða lagt fyrri l. útjóðing í heyst og vónandi samtykt fyrri júl. Tá verður so útjóðingin lýst, og einar triggjar mánaðir seinni, møgult á mars mánað ár 2000 kunnu umsóknirnar viðgerast, og fer hetta arbeðið at taka aðrar triggjar mánaðir ella so. Hetta merkir, at fyrstu loyvin kunnu gevast tíðliga á sumri ár 2000.

Einki er at ivast í, at arbeðið uppá l. útjóðing verður bæði strævið og spennandi. Hetta er nevniliga fyrstu ferð, at føroyskir myndugleikar gera eitt slíkt arbeði. Hjað bæði bretum og irum, og norðmonnum og donum er hetta rein rutina. Nettuppi tá at hetta er fyrstu ferð hjá okkum vil l. útjóðing eisini hava eitt orð at siga.

Tá kolvetnislógini var fyrri í tinginum varð samtykt, at lóg og reglur fyrri útjóðing skulu fyrri tingið, nakað, sum aðrastaðni verður avgreitt av embætis- og fakkfólki.

Í kolvetnislógini stendur, at „landsstýrið kann veita loyvi við einkarrætti til leiting eftir og framleiðslu av kolvetni á neyvt ásettum okjum við gjølla ásettum treytum, og at tað alment skal verða lýst eftir umsóknunum, men aðrenn lýst verður, verður ásett í lógtingslóg, hvørji øki verða bjóðað út.“

Nettuppi tá at hetta er fyrstu ferð, at føroyingar skulu hava eina útjóðing av undirgrundini til oljuleiting kann roknað við eina áhuga-verdari og viðkomandi tingviðgerð, har t.d. fiskivinnu- og umhvørvisspurningar fara at verða havdir á lofti.

Men undan hesi viðgerð skulu myndugleikarnir og tað serstakliga Oljumála-

deildin gera eitt rættiliga umfangandi fyrrirættarar-beiði. Støða skal takast til, hvørji øki skulu bjóðast út, hvussu stórir teigarir skulu vera, hvussu nógvar teigar skulu bjóðast út í fyrstu atløg, hvørjar treytir skulu áleggast oljufølgnum bæði hvat viðvíkur hvussu nógvar brunnar skulu borast, í hvønn mun føroysk arbeðsmegi og vorur skulu brúkast osfr.

Men eisini skal stóða takast til spurningar um víddargjöld, framleiðslugjöld, serskatt, landsoljufelag osfr. Tað skilst, at alt hetta er nakað, sum Oljumála-deildin longu er í ferð við at viðgera men fer at leggja alla orku í, so skjótt markið er komið uppá pláss - fyrri harvið at kunna leggja eitt so fullgott og nágreimiligt tilfar til l. útjóðing at taka støðu út frá, tá málið verður lagt fyrri tingið møgult á oktober.

Í sambandi við fyrrispu-

ing til lógmann um setan av nýggjum stórvum í hesum árinum segði lógmaður á tingi mikudagin, at tað fer at verða neyðugt at seta

fleiri fólk til at taka sær av fyrstu útjóðingini.

REPROZ
GRAFISKAR LOYSNI

Tel +298 31 95 40
Fax +298 31 75 41
Alt innan prentlistu

Email: jakzac@post.olivant.fo